

#NaturaEAcasa

Asociația WWF România
Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29
Sector 5, București, 050881
Tel: +40 21 3174996
Fax: +40 21 3174997
office@wwf.ro
www.wwf.ro

Nr. înregistrare 173/17.08.2023

Către: Ministerul Energiei

În atenția Domnului Sebastian Burduja, Ministru

Ref. Ia: Observații cu privire la Proiectul de Lege privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

Urmare a publicării pe website-ul Ministerului Energiei a proiectului de lege privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și a lansării procesului de consultare publică, dorim să vă aducem la cunoștință observațiile WWF România după cum urmează:

Pentru a răspunde dublei crize globale a schimbărilor climatice și a declinului biodiversității WWF susține alinierea obiectivelor de decarbonizare, respectiv alinierea RepowerEU cu obiectivele Strategiei UE pentru biodiversitate 2030. Astfel, atingerea obiectivelor privind energia regenerabilă offshore trebuie realizată într-un mod eficient din punct de vedere spațial și sustenabil, cu respectarea naturii.

WWF consideră imperativ ca:

- Procedurile de atribuire a concesiunilor pentru proiectele de energie regenerabilă offshore să nu se mai bazeze în principal pe preț și să se orienteze către un cadru mai larg care să acorde prioritate criteriilor sociale și de mediu.
- Statele membre (SM) să aplice o abordare bazată pe ecosistem (EBA) pentru planurile de amenajare a spațiului maritim (MSP), care include o evaluare strategică de mediu solidă, evaluare strategică (Directiva 2001/42/CE) care ia în considerare impactul cumulativ al tuturor activităților maritime, schimbările climatice, principiul precauției, cartografierea zonelor sensibile, implicarea activă a părților interesate, și se aliază la Strategia UE pentru biodiversitate. EBA-MSP acționează ca o fundație pentru o abordare centralizată a licitației și, atunci când va fi aplicat cu succes, va include domenii pentru noi proiecte de energie regenerabilă care sunt însoțite de măsuri de atenuare adecvate și monitorizate în ceea ce privește impactul lor social și de mediu.
- Statele Membre ar trebui să utilizeze o abordare centralizată în procedurile lor de licitație și atribuire de concesiune, adică ar trebui să preselecțieze situările care sunt

#NaturaEAcase

Asociația WWF România
Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29
Sector 5, București, 050881
Tel: +40 21 3174996
Fax: +40 21 3174997
office@wwf.ro
www.wwf.ro

cel mai puțin sensibile pentru natură (care sunt identificate printr-un proces bazat pe ecosistem în cadrul MSP) și să organizeze licitații specifice pentru fiecare sit în parte.

- Statele Membre ar trebui să se folosească de opțiunea oferită de către Comisia Europeană de a include 30% din criteriile, respectiv punctele din licitație pentru aspecte care nu țin de preț. Acest lucru va reduce impactul asupra mediului al viitoarelor parcuri eoliene offshore și va îmbunătăți implicarea și beneficiile pentru comunitățile de coastă.
- Dacă Statele Membre doresc să bazeze sprijinul public pentru energia regenerabilă offshore pe Contracte pentru diferență (CfD) acestea ar trebui să se asigure că concurența pe criterii care nu țin de preț joacă în continuare un rol decisiv în selectarea ofertelor câștigătoare. Acest lucru va asigura obiectivul de a îndepărta concurența de la factorii care se bazează exclusiv pe preț nu este să nu fie subminat.

Implicații pentru textul propunerii de LEGE privind măsurile necesare pentru exploatarea energiei eoliene offshore și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

Legea în discuție atribuie responsabilitatea planificării și stabilirii perimetrelor offshore Ministerului Energiei, o abordare pe care o considerăm deficitară. Desemnarea siturilor pretabile pentru energie eoliană pe mare trebuie să se realizeze în cadrul Planurilor de Amenajare a Spațiului Maritim, pe baza unei abordări bazate pe ecosistem, în linie cu cerințele legislației europene în domeniul marin. Astfel, responsabilitatea analizei impactului tuturor activităților din mediul marin, precum și a impactului cumulativ, studiul și analiza speciilor, habitatelor și a serviciilor furnizate de către mediul marin, este esențială pentru determinarea siturilor potențiale pentru energie offshore. Această analiză trebuie integrată Planurilor de Amenajare a Spațiului Maritim și nu poate face obiectul reglementărilor prezentei legi.

Astfel, atribuțiile detaliate în Art. 6 precum și în Art. 13 trebuie să fie îndeplinite împreună cu autoritățile de mediu, respectiv Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) și să fie integrate Planului de Amenajare a Spațiului Maritim pentru Marea Neagră. Mai mult, o serie de atribuții trebuie să revină exclusiv MMAP, spre ex. atribuțiile detaliate în paragraful d, Art. 7 (aplicarea măsurilor stabilite pentru protecția zonei maritime de suprafață și de adâncime în cursul operațiunilor de construire/dezafectare și pe toată durata de funcționare a centralelor electrice eoliene offshore). Astfel de atribuții nu sunt de competența unei autorități nou înființate cu lipsa de expertiză în protecția mediului marin, precum este ACROPO.

#NaturaEAcase

Asociația WWF România
Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29
Sector 5, București, 050881
Tel: +40 21 3174996
Fax: +40 21 3174997
office@wwf.ro
www.wwf.ro

Cu privire la termenul pentru studierea, analiza și determinarea perimetrelor pentru energie eoliană offshore, considerăm termenul de 24 de luni propus în Art. 13 ca fiind nerealist având în vedere lipsa acută de date cu privire la ecosistemele din mediul marin și a impactului cumulat al activităților curente din mediul marin, activități care sunt incomplet analizate în cadrul actualei propuneri de Plan de amenajare a spațiului maritim¹. Acest termen trebuie extins cu minim 24 de luni și de asemenea, este necesară detalierea pașilor de parcurs în acest interval de timp. WWF consideră, așa cum am menționat anterior, că această analiză, conform cadrului de dezvoltarea a Planurilor de Amenajare a Spațiului Maritim, trebuie să facă obiectul Planului pentru Marea Neagră.

Art. 13, paragraful 8 menționează: *“studiul se va realiza în concordanță cu cele mai bune practici internaționale ale industriei (...) va analiza cel puțin a) modul în care construcția și funcționarea centralelor electrice eoliene offshore vor afecta biodiversitatea din regiunea Mării Negre, inclusiv migrația păsărilor spre și dinspre Delta Dunării; b) impactul cumulativ al proiectelor multiple dintr-o anumită zonă, dacă este cazul; c) necesitatea stabilirii unor zone de excluziune și de restricție bazate pe considerente de biodiversitate, sociale și tehnice/hartă de riscuri.”*. Subliniem faptul că toate aceste aspecte fac obiectul Planului de Amenajare a spațiului Maritim și astfel trebuie integrate acestuia.

Considerăm utilă concentrarea studiilor suplimentare pe date lipsă cu privire la biodiversitatea Mării Negre (spre exemplu coridoare de migrație pentru sturioni, coridoare de migrație pentru mamifere marine, comportamentul păsărilor migratoare din Marea Neagră în prezența turbinelor eoliene etc., cu consultarea specialiștilor din domeniu). Toate aceste date suplimentare trebuiesc ulterior să fi integrate Planului de Amenajare a spațiului Maritim. Studiul trebuie să cuprindă, de asemenea, o analiză de lecții și bune practici din alte țări cu privire la amplasarea turbinelor pentru evitarea și impactului asupra păsărilor și a mediului marin.

Legea menționează la litera “e) *elaborarea de ghiduri/îndrumări privind realizarea proiectelor energetice offshore*”, considerăm aceste ghiduri o oportunitate pentru a exemplifica bune practici din țările nordice cu privire la realizarea de proiecte integrate, unde proiectele de energie eoliană offshore includ și activități de reabilitare a ecosistemelor.

Referitor la Art. 16, Art. 24 și Art. 26 care detaliază procedurile *privind acordarea concesiunii și a permisului de explorare pentru perimetre offshore în vederea construcției de capacități eoliene offshore, atât prin atribuire directă, cât și prin licitație, cu stabilirea criteriilor de calificare, selectare și desemnare a câștigătorului, precum și alte proceduri necesare pentru derularea activității de concedent*. Observăm faptul că Ministerul

---

¹ <http://www.mmediu.gov.ro/app/webroot/uploads/files/PASM.pdf>

#NaturaEAcasa

Asociația WWF România
Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29
Sector 5, București, 050881
Tel: +40 21 3174996
Fax: +40 21 3174997
office@wwf.ro
www.wwf.ro

Energiei nu a inclus posibilitatea de a include în cadrul criteriilor și aspecte ce nu sunt legate de preț în procedura de licitație.

Până în prezent, accentul pus pe prețul cel mai mic în cadrul licitațiilor a umbrit necesitatea de a lua în considerare aspectele sociale și de mediu ale proiectelor. În contextul extinderii energiei regenerabile, acest lucru riscă să sporească presiunea asupra mediului marin deja degradat, a ecosistemelor deja degradate, fără a lua în considerare în mod suficient impactul cumulativ în timp. Prin urmare, WWF solicită să se renunțe la o competiție bazată exclusiv pe preț între potențialii dezvoltatori de proiecte eoliene offshore în favoarea unui proces de selecție care să acorde atenția cuvenită impactului social și de mediu, adică acordarea de prioritate proiectelor care includ măsuri adecvate de atenuare și restaurare pentru a reduce impactul negativ asupra mediului marin și a ecosistemelor marine. În noile sale orientări privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (CEEAG), Comisia Europeană permite ca criteriile care nu țin de preț să reprezinte până la 30% din evaluarea licitațiilor². Aceste criterii pot include criteriile de mediu și aspecte sociale. Criteriile care nu țin de preț pot fi incluse în licitații în diferite moduri. O diferențiere importantă există între criteriile de preselecție, care sunt cerințe care permit ofertanților să participe la o licitație, și criteriile de evaluare, care determină (parțial) ce proiect este selectat între mai multe oferte valide.

Nu în ultimul rând, considerăm că există o serie de aspecte care necesită clarificare în prezentul proiect de Lege, cum ar fi 1. modalitatea în care se asigură preempțiunea deținătorului unei licențe de explorare în licitația subsecventă pentru licență de exploatare și 2. dacă dezvoltarea proiectelor eoliene offshore este permisă și în afara cadrului de contracte pentru diferență (dacă da, vă rugăm să oferiți mai multe detalii de procedura de încredințare).

Vă stăm la dispoziție pentru detalii suplimentare privind observațiile prezentate și așteptăm cu interes să ni se comunice modul în care observațiile noastre au fost luate în considerare.

Cu stimă,
Orieta Hulea
Director

² European Commission, 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_22_566, p. 33